

Historia ya Falsafa

19 Uplatoni Mamboleo na Mababa wa Kanisa

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Sawa, sasa, turudi kwenye Plotinus na Neoplatonism. Natumaini kwamba muhtasari huu, mchoro huu, utakuburudisha akilini kuhusu kile tulichokuwa tukizungumzia mara ya mwisho. Yaani, kwamba Plotinus, kama Neoplatonism, anahusika, kama Plato, na tofauti kati ya falme mbili, moja ya milele na moja ya muda.

Lakini, chini ya ushawishi wa Uplatoni wa Kati, wa karne mbili za kwanza, anaendeleza tofauti ya mara tatu ndani ya ulimwengu wa milele, uongozi, ukitaka, kiasi kwamba akili, au nous, angalia neno la kupita kiasi, ni utokaji, mtiririko wa akili ya kimungu, utokaji kutoka kwa roho moja, nzuri, na ulimwengu ambayo huhuisha na kuamuru mpangilio wa asili, ulimwengu wa asili, ni utokaji zaidi kutoka kwa nous. Kwa hivyo, kitu kinachojulisha, ukitaka, nous, kitu kinachojulisha nous, ni umoja na wema, ambao ni asili ya moja, nzuri. Ingawa, nous si isiyoweza kutofautishwa kabisa katika umoja wake, kwa sababu ina aina zote, ambazo kila moja ni kanuni ya umoja na wema kwa spishi au aina fulani ya kitu.

Kwa hivyo, kile tunachotoa katika maumbo ni umoja na wema kwa kila spishi au kitu. Na ni roho ya ulimwengu, kama demiurge ya Plato inavyoonyesha, hiyo ndiyo wakala anayefanya kazi katika kupanga na kuhuisha ulimwengu. Sasa, anapozungumzia, hata hivyo, ulimwengu wa muda, picha inakuwa ngumu.

Kwanza kabisa, nous pia inajulikana kama logos, na kwa hivyo unacho hasa ni logoi spermatikoi, neno hilo la Stoic, seminal loguses, huunda, haswa kuzipanga, na kutawala uwepo wa mwili. Na anaiona roho ya mwanadamu kwa njia mbili, kama vile Plato alivyoiona. Katika uwepo wake wa awali, roho, katika makao yake duniani, roho ya mtu binafsi katika hali hiyo ya milele, iko huru kutokana na ushiriki wa mwili, huru kutokana na matamanio ya mwili, huru kutokana na wasiwasi wa mwili, na ina sehemu kamili katika akili, nous ya milele.

Kwa upande mwingine, roho ikiwa imeumbwa, ikiwa imefanyika mwili, inahisi kutishiwa kila mara, haina uhakika, kwa sababu ya uwepo wake wa kimwili. Na aina hiyo ya kutokuwa na uhakika hujidhihirisha katika kuzingatia mahitaji ya kimwili na wasiwasi wa kimwili. Ikiwa kuna tishio kwa maisha ya binadamu kwa sababu ya uwepo wetu wa kimwili, ikiwa kuna dharura za kimwili katika uhai wetu, basi huwa tunaweka umakini wetu kwenye vitu hivyo vya kimwili.

Na ni umakini usiofaa kwa vitu vilivyo chini, ambao husababisha kile anachokiita kuanguka kwa roho katika ulimwengu wa mwili. Upendo wake unakuwa upendo mdogo, hamu, na hamu. Hapa ndipo uovu wa kimaadili unapoibuka.

Maisha hupoteza umoja na wema wake. Sasa, njia hizo mbili za kuiangalia nafsi, nafsi ya mtu binafsi, wakati mwingine huizungumzia kama nafsi ya juu na ya chini, kana kwamba haongelei tu upendo wa juu, ambao hupotea kwa sababu ya upendo wa chini, ambao ulikuwa picha ya Plato, lakini kana kwamba anasema kuna, kama ilivyokuwa, vipengele viwili kwa nafsi. Nafsi ina miguu yake, kwa kadiri roho zilizyo na miguu, katika ulimwengu mbili, unaona.

Na hivyo kwa nusu moja ya uhai wake, roho huvutwa kwenye kile kilicho juu. Nusu nyingine ya uhai wake, huvutwa kwenye kile kilicho chini. Sawa? Na ni wakati mvutano huo, kwa umakini maalum kwa kile kilicho chini, ndipo anguko la roho linapojumuisha .

Sasa, unaanza kuona, basi, jinsi atakavyoshughulikia tatizo la uovu. Atashughulikiaje tatizo la uovu? Kwanza kabisa, uongozi mzima wa mambo, kwa mujibu wa viwango hivyo vya wema katika kila ngazi, uongozi wa mambo unaotokana na Mmoja ni mzuri.

Hakuna kitu kibaya, kibaya kabisa , ambacho kimetokana na Yule Mmoja. Huwezi kusema haswa kwamba maada ni mbaya, lakini uovu ni suala la kiwango. Ni kuhusiana na nafasi katika uongozi.

Kwa hivyo, kuhusika kimwili, kwa maana hiyo, si vizuri kama kuhusika mbinguni. Kwa hivyo anatofautisha kati ya aina mbili za uovu. Kuna uovu mkuu unaotokea tu katika mchakato wa kutokea.

Uovu wa msingi kwa maana kwamba kiwango fulani cha uhai si kizuri kuliko kiwango cha juu cha uhai. Na kutoka kwa mtazamo wa kiwango cha juu cha uhai, kuwa na wema mdogo, bila shaka, ni uovu. Na unaweza kutoa mifano ya kila aina hapo.

Hakuna kitu kibaya kimaadili kuhusu ukweli kwamba tufaha huanguka kutoka kwenye mti na kuoza. Lakini tufaha linalooza ni uhaba wa tufaha zuri. Linapoteza umbo lake, umoja wake katika wema.

Kwa hivyo ukipenda, kile anachokiita uovu mkuu ni aina ya kile tunachokiita uovu wa asili. Lakini ni katika kuvutiwa na hali ya chini, inayopoteza umbo, ndipo roho ya mwanadamu , haswa, hupata aina ya pili ya uovu. Kwa, kana kwamba, inadai uhuru wake, katika kuweka mapenzi yake kwa vitu vilivyo chini, katika kufuata hamu badala ya akili, katika tabia isiyo na mantiki.

Sasa huo ndio uovu wa pili. Huo ni uovu wa kimaadili. Na tofauti hiyo kati ya uovu wa asili, basi, uovu unaohusika katika matukio ya kimwili, na tofauti kati ya huo na uovu wa kimaadili unaohusishwa na mwelekeo potofu wa mapenzi ya mtu.

Tofauti hiyo ya kawaida ni ile inayochukuliwa, kwa mfano, na Augustine, na tutaona atafanya nini nayo baada ya muda. Sasa, ikiwa uovu, basi, unahusiana na kushuka, kuanguka, kutoka kwa hali ya kwanza ya mtu. Unapata Uplatoni katika mstari huo kutoka kwa Milton? Kutoka kwa hali ya kwanza? Kutoka kwa kiwango kilichotolewa kwenye uongozi wa kuwa? Ikiwa uovu unajumuisha, basi, kuanguka chini ya mahali palipowekwa, sasa, ni nini kizuri tunachopaswa kufuata? Maisha mema ni nini ? Na maisha mema, bila shaka, ni kurudi huku kwa moja.

Rudi kwenye moja. Kupanda hadi kwenye mema. Ikiwa anguko ni baya, kupanda hadi kwenye mema ni vizuri.

Kurudi huko. Na Plotinus anachofanya ni kuelezea kurudi huko kwa maneno ya kifumbo. Na hivyo unapata maendeleo ya njia ya kifumbo, njia ya kifumbo ambayo mtu anarudi kwenye aina ya kuungana tena na kile ambacho tumeanguka kutoka kwake.

Na njia ya fumbo, unaweza kuona, itakuwa kupanda ngazi tena. Kwanza kabisa , kutafakari maumbile ili kuona mpangilio , umoja , wema , katika maumbile. Ambayo, kwa mtindo mzuri wa Plato, humpeleka mtu kutafakari umbo ndani ya nafsi yake.

Kugeuka ndani ili kutafakari maumbo ndani ya nafsi ya mtu. Yaliyo ndani. Ambayo, katika nafasi ya tatu, huongoza kwenye kutafakari sisi.

Akili ya ulimwengu yenyewe. Umbo la aina zote. Ambayo hatimaye inaongoza kwenye kuungana tena kwa furaha na moja.

Sasa, maoni kidogo hapo. Nimeyaweka katika mpangilio wa kupanda, ni wazi, kwa sababu ni kupanda. Kurudi.

Lakini kutafakari asili si kwa ajili ya kufurahia sifa maalum za hisia . Unaona ? Lakini ili kupata ushahidi wa utaratibu, umoja, hapo ndipo. Kutafakari maumbo, hatua inayofuata, kunasikika kama jambo la kiplato.

Umoja wa maumbo katika nous, umbo la umbo lote, ukitafakari nous, nembo, na kusababisha kuungana tena kwa furaha na mtu mmoja. Neno ecstatic, kihalisi, ec-sta-o. Kujitenga na nafsi yako.

Unaona ? Kwa sababu ikiwa ni utu wetu uliojidhihirisha, na hata kutengwa kama nafsi maalum ili kujidhihirisha, ikiwa ni utu wetu uliotuvuta mbali na ule mmoja, basi lazima kuwe na upotevu wa kujitambua kwa mtu binafsi katika kurudi kwa ule mmoja. Na kwa hivyo kilele hicho cha furaha kinamaanisha kwamba hisia ya umoja na ule mmoja haina fahamu yoyote ya mtu binafsi. Sio tena kama unavyosema, hapa ninafikiria ule mmoja.

I imepotea . Fahamu ya I imeunganishwa na fahamu ya ile inayojumuisha yote, ambayo I si tu utokaji. Kwa hivyo ni kuangalia nyuma kwenye chanzo cha uhai.

Na mifano inayotumika ni mifano ya maji yanayotiririka kutoka kwenye chemchemi, na katika michakato ya mzunguko wa uvukizi wa maji na kadhalika, kurudi kwenye chanzo kilichotoka, ambapo hakiwezi kutofautishwa na kingine. Au ya mwanga kuunganishwa na chanzo ambacho mwanga unatiririka na haujatenganishwa kamwe. Na kwa hivyo hujivuta kurudi kwenye chanzo kilichotoka .

Ambayo ndiyo hisia unayopata wakati mwanga wa mbali unapozimika, mwanga wa mwanga, ni kama umerudishwa ghafla ndani. Ndiyo, nadhani unachofikiria ni ulinganifu, utabiri. Ziunganishe hizi mbili pamoja katika muktadha wa platonian.

Mtazamo wetu wa ulimwengu wa asili unachangia nini katika uelewa wetu wa maumbo kwa Plato? Sio njia ya moja kwa moja. Maelezo yakiwa yanabadilika sana na mtazamo ni wa jamaa sana. Kile ambacho kutafakari mambo ya kina kunaweza kufanya ni kuchochea akili kukumbuka.

Na hicho ndicho kinachoendelea hapa. Ndiyo. Kimsingi, kinachoendelea hapa.

Sasa, muundo huu wa jumla wa njia ya mafumbo unaoupata ukirudiwa tena na tena katika mafumbo ya enzi za kati. Utapata lugha fulani ikirudia hili katika Augustine. Nguvu zaidi katika maandishi wa baadaye.

Wakati mwingine hatua nne, wakati mwingine hatua tano. Kulingana na taaluma zilizo njiani. Unaona.

Wakati mwingine kwa kuzingatia zaidi maumbile, wakati mwingine kwa kiasi kidogo. Sifa ya ushawishi wa Neoplatonic katika mafumbo ya Kikristo ya Kiyahudi katika Enzi za Kati ni kilele cha muungano huo wa furaha. Kwa mfano, unamkuta mtu kama Catherine wa Genoa ambaye anasema mahali fulani, Mimi wangu si mimi tena.

Ninaingia kwa Mungu. Nakuwa Mungu. Unajua, na kwa tofauti zetu zilizoimarika katika karne ya 20 kati ya uungu na uungu, unasema, yeye ni mwamini Mungu! Naam, hakika anatumia lugha ya uungu.

Unaona. Lakini nadhani hoja ni kwamba bila tofauti hizo za kitheolojia zilizochorwa waziwazi wakati huo kama sasa, unachopata ni uchamungu wa Kikristo kufasiriwa kwa maneno ya Neoplatonic. Uchamungu wa Kikristo unafasiriwa kwa maneno ya Neoplatonic.

Furaha ya kutafakari ya Mungu ni kwamba hufikirii kujihusu. Unaona. Na kwa hivyo unapata lugha hii ya kuabudu miungu mingi ikitumika.

Naam, hiyo ndiyo picha tunayopata ya Neoplatonism. Na ukiangalia kwa ufupi mkusanyiko huu, wacha nikuonyeshe vifungu kadhaa ambavyo unaweza kutafakari zaidi peke yako. Ukurasa wa 6, rudi nyuma, 497.

Sehemu ya kwanza kwenye 497 inatofautisha kati ya nafsi moja, akili, na ulimwengu. Kwa hivyo unaweza kufuatilia hilo kwa urahisi. Ni rahisi sana.

Unapata maelezo kuhusu kushuka kwa roho juu ya 498. Kwenye 498, sehemu mpya, 6, inazungumzia moja na jinsi tunavyoweza kuibadilisha na dhana ya kiakili, tatizo la kulazimika kumzungumzia Mungu kama mwema na bado zaidi ya wema kwa maana yoyote inayoweza kutofautishwa, maana ya sifa. Na njia ya fumbo hatimaye inatoka kwenye 499 na inayofuata, katika sehemu ya 11.

Angalia safu ya mwisho kuhusu 500, lugha iliyotumika hapo, ambapo asili ya roho haitazidi kile ambacho si kiumbe kabisa, lakini ikiendelea chini, itaanguka katika uovu, lakini si katika kile ambacho si kiumbe kikamilifu. Hata hivyo, ikikimbia katika mwelekeo tofauti, haitafika si kwa kitu kingine, bali yenyewe. Na hivyo, si katika kitu kingine, si kwa sababu hiyo katika kitu chochote, bali iko ndani yake yenyewe.

Kuwa peke yake, si katika kuwa, ni kuwa ndani ya Mungu. Kwa maana Mungu ni kitu ambacho si kiini, bali ni zaidi ya kiini. Kwa hivyo, roho hushirikiana naye.

Na yeye anayejiona kuwa anashirikiana na Mungu mwenyewe atakuwa na mfano wake. Na akijibadilisha kutoka kwake kama sanamu hadi mfano halisi, atakuwa na mwisho wa maendeleo yake. Anapoanguka kutoka kwenye maono ya Mungu, akiamsha tena wema ulio ndani yake na kujiona kuwa amepambwa kikamilifu, atainuliwa tena kupitia wema na kuendelea hadi akili na hekima na baadaye hadi kwenye kanuni ya vitu vyote, ile ile.

Kwa hivyo, huu ni uhai wa miungu na wa wanadamu wa kimungu na wenye furaha, ukombozi kutoka kwa wasiwasi wote wa ardhi, wa kidunia, maisha yasiyoambatana na raha za kibinadamu, kukimbia kwa peke yake hadi peke yake. Hiyo ni tabia sana ya lugha ya Plotinus. Ni tabia sana.

Maswali yoyote, maoni? Tutaona hili likijitokeza tena na tena kwa maandishi wengine, lakini hili limebadilisha kutoka Plato hadi Neoplatonism ambayo tutalazimika kuishi na kufanya kazi nayo katika Enzi za Kati. Sawa? Ni rahisi kuelewa picha hii pana. Ugumu unakuja ukijaribu kusoma Plotinus kwa sababu tu inajirudia sana.

Unakumbuka, nilisema kulikuwa na Ennead sita, kila moja ikiwa na insha tisa? Kwa hivyo una insha 54 bila mpangilio wowote au sababu ya mpangilio wao. Na ni kazi ngumu sana. Sawa.

Acha nipitie, basi, kutoka kwa Plotinus. Na katika kupita kutoka kwa Plotinus, ninapita hadi mwanzo wa mawazo ya Kikristo katika Mababa wa Kanisa. Sawa? Kwa hivyo, Mababa wa Kanisa na falsafa ya Kigiriki.

Hiyo ndiyo mada. Mwingiliano wa Ukristo na falsafa ya Kigiriki haukuepukika kadri Ukristo ulivyoenea katika ulimwengu wa Ugiriki na Injili ikaanza kuwagusa baadhi ya wasomi. Harakati moja ambayo ikawa na tatizo hasa kwa Ukristo wa mapema ilikuwa Ugnostiki, ambayo nilitaja hapo awali tulipokuwa tukianzisha Uplatoni wa Kati.

Ugnostiki, pamoja na uwili wake wa mema na mabaya, maada na akili, na kwa vyanzo hivyo viwili, una minyororo miwili sambamba ya utokaji. Katika aina moja ya Ugnostiki, unaowakilishwa na Marcion, na kile kilichojulikana kama Umarcionism kama uzushi wa Kikristo, Marcion, kwa mfano, aliutambulisha uwili huo na Mungu wa Agano la Kale kama tofauti na Mungu wa Agano Jipya. Ili kwamba Mungu wa Agano Jipya ni mwema, lakini hajulikani kabisa hadi alipofunuliwa katika Kristo.

Mungu wa Agano la Kale, aliyeumba ulimwengu wa vitu, kwa sababu aliumba ulimwengu wa vitu, lazima awe mbaya. Na hivyo, kuendana na uwili wa mema na mabaya ni uwili wa roho na mwili. Akili au roho, nzuri.

Mwili, chanzo cha uovu. Kwa Wagnostiki kwa ujumla, tatizo lililojitokeza lilikuwa jinsi ya kumjua Mungu ambaye ni lazima tumpate wema wake. Mungu ambaye wema wake unaweza kutuokoa kutoka kwenye mtego wa ulimwengu huu wa kimwili.

Na jibu la swali hilo kwa ujumla lilikuwa mara mbili. Kwanza, fanya mazoezi ya kujinyima raha. Hiyo ni kusema, kukataa matamania ya mwili.

Tenda utawa. Na pili, unahitaji kuanzishwa katika maarifa ya siri, ambayo yanapaswa kukubaliwa na imani. Ujuzi wa siri, unaopatikana kwa waanzilishi.

Nuru inayodhaniwa kujaza roho na ufahamu wa mema. Naam, unapata mwangwi wa aina hii ya Ugnostiki katika Agano Jipya ikiwa unafikiria, kwa mfano, kuhusu waraka wa kwanza wa Yohana, ambapo anazungumzia wale wanaokana kwamba Kristo amekuja katika mwili. Anarejelea aina ya udocetism wa Ugnostiki.

Mtazamo kwamba mwili wa Kristo ulikuwa mwonekano tu. Kitenzi doceo, kinachomaanisha kuonekana tu au kuonekana. Kwa hivyo mwili haukuwa mwili halisi, bali ulikuwa dhahiri tu.

Walikataa kwamba Kristo alikuja katika mwili. Hoja iliyo nyuma yake ni kwamba ikiwa Mungu ni mwema na vitu ni viovu, Mungu mwema hangeweza kujivika mwili wa kimwili. Kwa hivyo lazima uwe mwonekano tupu.

Au, tena katika Wakolosai, waraka wa Wakolosai, Paulo analinganisha falsafa hiyo ambayo ni kulingana na mafundisho ya awali ya ulimwengu huu na ile ambayo ni kulingana na Kristo. Anazungumza katika muktadha huo wa Ukristo kama falsafa, upendo wa hekima, kihalisi. Unakumbuka kifungu, Wakolosai 2 :8, ambacho King James ilitafsiri, Jihadharini na falsafa na udanganyifu usio na maana, na hiyo imechukuliwa na kutumika, ikitafsiriwa vibaya nje ya muktadha.

Kinachosema hasa ni kwamba, Jihadharini na falsafa hiyo, udanganyifu huo usio na maana, unaolingana na mapokeo ya wanadamu, badala ya falsafa hiyo inayoendana na Kristo. Inafanya tofauti kati ya aina mbili za mitazamo ya ulimwengu. Na tatizo lililopo katika kanisa la Kolosai, ambalo mara nyingi hujulikana kama uzushi wa Kolosai, lilikuwa aina ya Ugnostiki wa awali, kabla ya Ugnostiki, kitu cha aina hiyo, chenye njia ya kisiri ikijumuisha kuabudu malaika kama viumbe wa kati, wakielekeza njia ya kisiri.

Utawa, kujinyima mwili, na kadhalika, kukataa kula, kugusa, kushika. Na Paulo anakataa aina hiyo ya kitu. Ni katika muktadha huo ndipo anapomzungumzia Kristo kama muumbaji, ambaye kupitia kwake, kwa ajili yake, kupitia kwake, au vitu vyetu.

Ni fundisho la Logos tena, isipokuwa kwamba hatumii neno Logos, ambalo Yohana anatumia. Lakini ni dhana ile ile. Basi, katika Agano Jipya, unapata mwanzo wa mwingiliano na Ugnostiki, ambao ulikuwa mchanganyiko wa mawazo ya Mashariki na Kigiriki, ukianza mwingiliano na falsafa ya Kigiriki.

Na mwingiliano huo na Ugnostiki unaendelea katika mababa wa kanisa, ili, kwa mfano, unapomjia Tertullian, na tuondoe shida kidogo, baba wa kanisa la Afrika Kaskazini Tertullian, akosoa sana majaribio ya Uplatoni wa Kikristo, au Ukristo wa Aristotle, hasa kwa sababu ya kile anachokiona katika ushawishi wa Ugnostiki kuhusiana na theolojia ya Kikristo. Ni Tertullian anayelia, Yerusalemu ina uhusiano gani na Athene? Aristotle mnyonge, ambaye alimfundisha sanaa hiyo ya upuuzi ya lahaja, kujivuna na kuangusha , aina hiyo ya kitu. Ni Tertullian anayesema, naamini kile ambacho ni kipuuzi.

Credo quia absurdum est. Lakini ukiangalia muktadha wa msemu huo, ambao uko katika kazi yake De Corne Christi, Mwili wa Kristo, unahusu Umwilisho, anachofanya katika muktadha huo ni kusema tu, Wao, Wagnostiki, wanasema kwamba wazo la mwili wa kimungu ni la kipuuzi. Naam, nadhani naamini kile ambacho ni cha kipuuzi basi.

Kisha anaendelea kusema kwamba si upuuzi hata kidogo, kwa sababu dhana zao zimekosea. Maada si mbaya; maada ni nzuri. Kwa hivyo anapinga.

Sasa anapinga kwa njia hiyo, kwa sababu amechukua mawazo ya kifalsafa ya Stoiki. Sasa unaona, Stoiki walikuwa wapenda vitu vya kimwili. Stoiki hawakuona vitu kama uovu.

Waliona maada kuwa nzuri kwa sababu ya nadharia yao ya pande mbili. Kipengele kimoja ni nyenzo, elementi, na moto. Upande mwingine ni nembo.

Kwa hivyo ikiwa maada yenyewe ina mpangilio wa nembo, ulimwengu wa vitu una mpangilio wa nembo, basi maada kwa upande huo wa nembo si mbaya, si mchafuko, si mchafuko, bali ni mzuri. Na ipasavyo, anasisitiza kwamba wema wa ulimwengu wa vitu ni kwa sababu ya nembo zinazopanga ulimwengu wa vitu. Sasa miongoni mwa baba wa kanisa, nadhani Tertullian ndiye, hakika ndiye anayeenda mbali zaidi na Wastoiki kwa sababu ya kuchukua sehemu kubwa ya metafizikia yao.

Wengine huwa na mwelekeo mzuri zaidi kuelekea Plato na Uplatoni. Kwa hivyo Justin Martyr, Justin Martyr mwenyewe, alikuwa mwanafalsafa wa Plato kabla ya kuwa Mkristo. Justin Martyr.

Mwanaplatoni aliyeongoka alizaliwa mwaka wa 110 BK. Anakataa mtazamo wa kimwili wa Stoiki kuhusu roho. Nembo.

Anakataa hilo. Kwa sababu, kwa sababu mpangilio wa nembo unawezekana bila nembo za kimwili. Anapendelea mtazamo wa Plato kuhusu Mungu asiye na kifani ambaye, kwa nembo za kimungu, yaani kwa nguvu ya nembo zinazosambaza maumbo, aliumba na kuagiza ulimwengu moja kwa moja.

Na roho ya mwanadamu, kama Mungu, si kitu cha kimwili. Si kitu cha kimwili. Ana anwani kwa Wagiriki ambapo anaendeleza hili.

Justin Martyr anacheza na wazo hilo, badala yake, swali, ni kwa nini baadhi ya Wagiriki, kama Plato, walionekana kukaribia ukweli? Na anafikiria uwezekano mbili. La kwanza, kwa namna fulani ya kubahatisha, kwamba Plato lazima kwa namna fulani alisoma vitabu vya Musa. Bila shaka, hiyo ni dhana ya dharura tu.

Hakuna ushahidi wowote wa hilo. Mawazo ya kutamani. Lakini lingine ni kwamba wao pia waliangazwa na nembo za kimungu, zinazoangazia kila kitu kinachokuja duniani.

Unakumbuka Yohana sura ya 1? Unaona, nembo ni nuru inayomwangazia kila mtu anayekuja ulimwenguni. Sasa, unapata kitu kama hicho unapohamia kwa Clement wa Alexandria. Clement wa Alexandria.

Lebo ya Aleksandria ni muhimu kwa sababu kulikuwa na Clement wa Roma. Clement wa Aleksandria alizaliwa mwaka 150 BK na akafa, nadhani, karibu mwaka 220. Clement wa Aleksandria alikuwa anajua sana Uplatoni wa Kati na aliuthamini sana.

Labda kwa sababu ya ushawishi wa Philo Myahudi wa Aleksandria. Philo wa Aleksandria. Philo alikubali nadharia ya emanations , kama ilivyo katika Uplatoni wa Kati .

Alikubali wazo kwamba katika mlolongo mzima wa emanations, kuna aina zote za viumbe vya mpatanishi kati ya mmoja na wote hadi chini. Aina zote za viumbe vya mpatanishi. Miongoni mwa viumbe hivyo vya mpatanishi, una kile cha juu zaidi, ambacho ni nembo, ambazo, kama Waplatoni wa Kati, aliziita deuterostheos.

Huyu ni Myahudi, mkumbuke. Deuterostheos. Na kisha maumbo, logoi spermatikoi inayoagiza ulimwengu wa asili.

Mungu huyu mmoja ambaye aliumba ulimwengu kwa njia hiyo ametupa falsafa ya Kigiriki na sheria ya Musa. Tunaweza kumzungumzia Mungu huyu mmoja kwa maneno ya Kiplato. Tunaweza kumzungumzia Mungu huyu mmoja kwa lugha ya imani ya Kiyahudi.

Muumba wa vyote. Na Philo hafikirii logos kama kiumbe tofauti mwenye fahamu kutoka kwa yule mmoja, bali kama utokaji, haswa katika maana hiyo ya Kiplato, utokaji wa kiumbe cha kimungu, mtiririko, udhihirisho wa kiumbe cha kimungu. Kwa hivyo kimsingi anaunda toleo la Kiyahudi la Uplato Mpya, akilinganisha dhana ya Kiplato, akizilinganisha na dhana za Kiyahudi.

Ili kufanya hivyo, ilibidi atumie mtindo wa kiistiari wa kutafsiri maandiko ili aweze kusema kwamba baadhi ya mambo ambayo maandiko yanazungumzia ni njia za kiistiari za kusema kile ambacho Plato anazungumzia. Kwa mfano, Adamu na Hawa walipotupwa nje ya bustani na kuvikwa majoho ya ngozi, hiyo ilikuwa ni roho zao zilizokuwepo awali zikifukuzwa na kuvikwa miili katika gereza kama Plato. Ngozi hizo ni miili yao kwa ajili ya roho zilizokuwepo awali zinazoanguka katika ulimwengu wa mwili.

Kwa hivyo, tafsiri ya kiistiari. Inaonekana kwamba Clement alishawishiwa kwa kiasi fulani na Philo katika matumizi yake ya rasilimali za Neoplato, alipojaribu kuleta rasilimali za falsafa ya Kigiriki katika utetezi wa injili dhidi ya Wagnostiki. Dhidi ya Wagnostiki, unaona.

Na kwa hivyo, alijitahidi kuelewa mawazo ya Kigiriki na kuyaleta katika maana. Mambo aliyopinga hasa katika Uagnostiki yalikuwa, moja, wazo kwamba kupitia kupata maarifa, tunapata wokovu. Wokovu si kwa maarifa, anasisitiza, bali kwa imani.

La pili ni wazo kwamba roho ya mwanadamu ni mzuka kutoka kwa Mungu. Hapana, sisi si sehemu za Mungu. Nafsi si mzuka.

Jambo la tatu analopinga ni aina yoyote ya kupenda mali au uamuzi kama alivyoupata katika Wastoiki. Na kwa kuzingatia hilo, alielekea upande wa Plato. Naam, vivyo hivyo ni kweli ukiendelea kwa baba wa nne wa kanisa, pia huko Alexandria, yaani Origen.

Origen. Ni nani aliye wazi zaidi katika kujaribu kuleta dhana za kimetafizikia za Kigiriki katika aina fulani ya muungano na imani ya Kikristo, na mafundisho ya Kikristo. Jambo ambalo Origen anasisitiza ni kwamba Mungu ndiye.

Sasa, unakumbuka Shema ya Agano la Kale. Sikia, Ee Israeli, Bwana Mungu wetu ni mmoja. Na Origen anaichukua hiyo na kuiendeleza kwa mtindo wa Neoplato.

Mungu ndiye mmoja. Zaidi ya akili zote, zaidi ya mawazo yote, zaidi ya ufafanuzi na utofautishaji wote. Unaelewa mstari huo wa Neoplatonic? Unaona ? Sasa, hii ni kabla ya Neoplatonic.

Huu ni ushawishi wa Uplatoni wa Kati. Uumbaji ni uumbaji muhimu. Sio tendo la bure la Mungu, bali ni usemi muhimu wa nafsi yake.

Anaiona kama uumbaji wa milele, unaotegemea kiumbe wa kimungu. Suala la mpangilio huu wa dunia ni jambo lile lile ambalo limetumika katika mfululizo mzima wa mpangilio wa dunia ambao Mungu ameumba. Lakini upatanishi kati ya Mungu, mmoja, na uumbaji ndio nembo.

Lakini hapa kuna tofauti kati ya Philo na Origen. Logos ni kiumbe binafsi wa kimungu. Logos ni yule aliyefanyika mwili katika Kristo.

Anaanzia Yohana sura ya 1. Neno lilifanyika mwili . Wakati mwingine hutumia lugha ya ufufuo . Kana kwamba nembo ni ufufuo wa kiumbe mwenye ufufuo zaidi unaomtangulia Roho Mtakatifu.

Na kwa hivyo unachopata basi ni utatu huu wa Kati wa Plato, au baadaye utatu wa Neoplato, unaozungumziwa kwa maneno ya utatu wa Kikristo na Origen wa Alexandria. Na ni Roho Mtakatifu ambaye kisha aliumba roho za wanadamu zisizo na mwili zinazotafuta kuunganishwa tena na yule ambaye zilitoka kwake. Naam, hiyo ndiyo picha unayopata, na tutaona zaidi katika Augustine.

Sasa, labda ungependezwa na baadhi ya mambo ambayo watu hawa wanasema kweli . Kwa hivyo, nukuu kadhaa. Justin Martyr, hebu tuone.

Anasema, Kwa kila mtazamo, ni lazima ionekane kwamba kwa njia nyingine yoyote isipokuwa kutoka kwa manabii wanaotufundisha kwa msukumo wa kimungu inawezekana kujifunza chochote kuhusu Mungu na dini ya kweli. Hiyo ni katika hotuba yake kwa Wagiriki. Na wakati huo huo, anataja Homer, Pythagoras, na Plato.

Walipokuwa Misri na kutumia fursa ya historia ya Musa, baadaye walichapisha mafundisho kuhusu miungu kinyume kabisa na yale ambayo hapo awali walikuwa wameyatangaza. Wanapata tu ujuzi wa Mungu kutoka kwa manabii, nao walipata fursa ya kumfikia Musa. Socrates alipojitahidi kwa sababu ya kweli kufichua mambo haya na kuwaokoa wanadamu kutoka kwa mapepo, ndipo mapepo, kupitia watu waliofurahia uovu, walimzunguka kifo chake kama mtu asiyeamini Mungu na mchafu kwa madai kwamba alikuwa akianzisha miungu mipya.

Na katika kisa chetu, anaandika kama Mkristo, wanaonyesha shughuli kama hiyo, kwani si miongoni mwa Wagiriki tu ambapo akili ilitawala kuhukumu mambo haya kupitia Socrates, bali pia miongoni mwa washenzi waliohukumiwa na Logos mwenyewe, ambaye alichukua umbo, akawa mwanadamu, na akaitwa Yesu Kristo. Kumtambulisha Logos na Kristo. Tumefundishwa kwamba Kristo ndiye mzaliwa wa kwanza wa Mungu.

Tumetangaza kwamba yeye ndiye Logos ambaye kila kabila la watu ni washirika wake. Angalia neno washiriki, ushiriki. Washiriki.

Na wale wanaoishi kwa busara, msemu wa Kigiriki hapo ni wale wanaoishi na Logos. Wale wanaoishi kwa busara ni Wakristo, ingawa wamekuwa wasioamini Mungu. Miongoni mwa Wagiriki walikuwa Socrates, Heraclitus, na watu kama wao.

Inavutia, sivyo? Unataka hiyo tena? Huyu ni Justin Martyr. Hoja yake inaonekana kuwa kama hii. Hapo awali, alikuwa amesema, "Unaweza kujua ukweli kumhusu Mungu kutoka kwa manabii pekee."

Sasa anauliza, kwa nini hawa jamaa walijua ukweli mwingi hivyo? Socrates, Heraclitus. Hachezi dhana ya Misri hapa. Lakini kwa namna fulani au vinginevyo, Logos iliwaelimisha.

Sasa, kama Wakristo ni wale walioangaziwa na Logos, na watu hawa waliangaziwa na Logos, sivyo? Sasa, ukifuata sillogism hiyo isiyo wazi, utaona neno la kati lililosambazwa. Unaona ? Wakristo wote wameangaziwa na Logos. Socrates na Heraclitus wameangaziwa na Logos.

Kwa hivyo, Socrates na Heraclitus ni Wakristo. Unachopata ni kwamba Wakristo wote wameangaziwa na Logos. Kwa nini wanafalsafa wa Kigiriki, Socrates na Heraclitus, wasiwe wameangaziwa na Logos pia? Naam, lakini wanaweza kuwa nje ya mzunguko wa Wakristo.

Kwa hivyo kuna kitu kibaya na mantiki yake katika hilo. Jambo muhimu, hata hivyo, ni kwamba anatafuta maelezo. Kwa nini wapagani hawa wanajua mengi hivyo? Unaona, hilo ndilo swali lake.

Na jibu analocheza nalo ni kwamba ni kutokana na Logos. Naam, Clement wa Alexandria, Selmas Stiles, anasema, Ukweli ni mmoja. Na yote, kwa maoni yangu, yanaangazwa na mapambazuko ya Nuru, herufi kubwa L. Falsafa ya washenzi na ya Kiyunani imeondoa kipande cha ukweli wa milele, si kutoka kwa hadithi za Dionysius, bali kutoka kwa theolojia ya Logos anayeishi milele.

Wameweza kupata ufahamu fulani kuhusu Logos. Ni Logos anayemhuisha kila mtu anayekuja duniani. Kwa hivyo wanachocheza nacho ni utangulizi wa Injili ya Yohana.

Kama huifahamu, iangalie kwa makini. Mistari 18 ya kwanza ya Injili ya Yohana. Muhimu sana.

Na tutagundua kwamba aina hii ya utambulisho inaendelea katika Agostino, katika Aquinas, katika Enzi zote za Kati. Imesahaulika unapoingia katika nyakati za kisasa, kwamba ni sehemu ya mfumo wa dhana wa enzi za kati. Na ndio msingi wa kile wanachokiona kama ufaa wa kujifunza kutoka kwa Wagiriki.

Kwa sababu chanzo cha ukweli ni kile kile, mradi tu tunaweza kuondoa vipande vya ukweli kutoka kwa muktadha potofu. Kwa muhtasari, hii ni kutoka kwa kitabu kuhusu Uplatoni, kinachozungumzia kuhusu majibu ya baba wa kanisa la Kikristo kwa Plato. Na nadhani hii inafupisha vizuri.

Mambo makuu wanayokubali katika Plato ni, kama tulivyoona, lawama za hadithi za kizushi katika Jamhuri, ambazo wananukuu neno kwa neno katika ukurasa mzima. Maadili yake bora, kwa mfano, ni kanuni kwamba mtu mwema hatamdhuru adui yake, ambayo anasisitiza akimjibu Thrasyarchus, msomi. Kwamba ni bora kuteseka kuliko kufanya vibaya.

Kukataa kwake vitu vya kimwili. Uthibitisho wake wa kutokufa kwa roho. Picha za thawabu na adhabu za baadaye.

Tangazo lake la Mungu mmoja, baba na muumba wa wote, ambaye ni vigumu kumgundua. Walithamini sehemu kubwa ya ulimwengu wa uumbaji. Ulimwengu unahusiana na mwanzo wa ulimwengu.

Ikijumuisha hasa wema wa muumba kama chanzo chake. Na juu ya hili kunaweza kuongezwa mambo mengi ambayo hayazungumzwi sana. Nembo, utatu, fundisho la mashetani, au viumbe wa kati vilitumika kuhalalisha imani katika malaika.

Sasa, mambo ambayo walimlaumu Plato, hawakuyakubali. Kukubali kwake dini maarufu. Imani yake katika kuwepo na uhamiaji wa roho.

Dhana yake ya machafuko yaliyokuwepo awali , ambayo yalipunguzwa hadi kwenye mpangilio kana kwamba nyenzo ni za milele, hazikuumbwa. Badala ya uumbaji kutoka kwa kitu chochote, na kadhalika. Lakini mara nyingi wananukuu Timaeus , ambapo Plato anasema, baba na muumba wa ulimwengu huu ni vigumu kugundua na haiwezekani kumfunulia wanadamu wote.

Na wanarudia hilo tena na tena . Naam, hiyo ndiyo picha unayoipata kwa Mababa wa Kanisa. Maoni? Swali? Majibu? Unaona ni aina ya kitu kinachobagua.

Hawanunui kwa jumla katika mtazamo wowote mmoja wa kifalsafa. Wanapendelea Plato kuliko wengine. Inaonekana Aristotle hajulikani.

Hazungumziwi hata kidogo . Plato ni David? Ndiyo, unajua, na baadhi ya watu husema, oh, hii ni aina ya ubaguzi.

Kutoa kidogo pale, kidogo pale, kutengeneza kitambaa cha kiraka na kukiita asili. Hapana, sivyo wanavyofanya. Inaonekana kwangu wanafanya kazi na baadhi, sawa, kile ninachokiita mtazamo.

Wanafanya kazi na imani zao za Kikristo. Huu ndio mwanzo. Wanapopata kitu katika Plato kinachoonekana kuwa cha kuunga mkono au kukuza imani fulani ya Kikristo, basi huwa wanakipenda, kutumia lugha hiyo, wakati mwingine kupitisha dhana hizo.

Lakini kwa kufanya hivyo, wako makini kuitenganisha na miunganisho isiyo ya kawaida na imani ya Kikristo. Unaona ? Kwa hivyo ingawa wanathamini msisitizo wa Plato kuhusu kutokuwepo kwa roho na kutokufa kwake na kwa kweli wanatumia baadhi ya hoja zake za kutokufa, hawakubaliani na wazo lake la kuwepo kabla au uhamiaji. Wanatambua kwamba roho ya mtu binafsi imeumbwa na Mungu.

Kwa hivyo sio utengano wa vipande vipande. Wanachofanya ni kugombana na baadhi ya maswali yaleyale, ambayo, bila shaka, yanaulizwa na theolojia yao ya Kikristo. Na ili kufafanua mawazo yao, wanatumia rasilimali zilizopo.

Clement, ambaye alikuwa mtetezi wa msamaha zaidi kuliko mfikiri wa kujenga, anazungumzia kutumia rasilimali zote za utamaduni kwa ajili ya kutetea injili. Na nadhani ni sawa kusema kwamba wengine wanajiona kama wanatumia si lugha ya utamaduni tu bali pia mawazo ya utamaduni ili kuelezea imani zao na kuchangia kwa njia hiyo katika kuenea na kukita mizizi kwa kanisa. Kama hawangemzingatia Plato kwa karibu, sidhani kama theolojia ya Kikristo ingekuwa imekua kwa kasi ya kulinganisha ambayo ilikua nayo.

Hawakuwa na zana za dhana. Acha niandike tanbihi nyingine hapo. Kila unapotumia lugha ya utamaduni, unakubali mawazo hayo.

Sasa, kama kuna jambo moja ambalo usahihi wa kisiasa unasema, ndivyo inavyosema. Unaona ? Unatumia lugha ya ubaguzi wa rangi, na unakubali wazo hilo, bila kujua, labda. Sasa, inaonekana kwangu akili ya baba wa kanisa ilikuwa kwamba katika kutumia lugha hiyo, waligundua kuwa walikuwa wakikubali dhana hizo na walikuwa waangalifu sana katika kile walichofanya nacho.

Sasa, hiyo haimaanishi kwamba baadhi yao hawakudanganya. Kufikia mwaka 300 BK , nadhani ilionekana wazi kwamba Clement na Origen walikuwa wamekosea katika mambo fulani ambayo ni muhimu sana . Lakini si katika matumizi yao ya dhana za Kigiriki.

Wamekosea katika jinsi wanavyozitumia, lakini si katika kuzitumia. Na mchakato huo wa kujikosoa na kujiboresha unaendelea na kuendelea. Ni vigumu kupata theolojia yoyote iliyoendelea ambayo haitegemei mpango fulani wa kifalsafa.

Utaje, nami nitataja mpango wa kifalsafa. Luther, ujina wa Occam. Calvin, Seneca, Cicero, Ustoiki.

Charles Hodge, mwanatheolojia wa Presbyterian, uhalisia wa Uskoti. Augustus Hopkins Strong, mwanatheolojia wa Baptist, udhanifu binafsi, karne ya 19. Na kadhalika.

Kwa sababu theolojia inatumia lugha na dhana zinazotokana na misimamo inayofanana ya kifalsafa.